795/08

Den 19. maj 2008 blev i sag nr. 72.423:

xxxxx xxxx xxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxx x

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der er omfattet af en firmapensionsordning i PFA Pension, klager ved sin repræsentant, Dansk Metal, over, at selskabet er ophørt med udbetaling af invalidepension pr. 1/6 2007.

Selskabet er ophørt med ubetalingerne med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Forsikringen giver ret til udbetaling af invalidepension og præmiefritagelse, hvis forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde bliver nedsat til halvdelen eller derunder af den fulde erhvervsevne i mere end tre måneder.

Selskabet har ved skrivelse af 21/6 2006 tilkendt klageren, der er født i 1965 og kontoruddannet, midlertidig udbetaling af invalidepension og midlertidig præmiefritagelse fra 1/11 2005. Ubetalingen og præmiefritagelsen er løbende blevet forlænget indtil den 30/4 2007, hvor selskabet meddelte klageren, at hendes midlertidige invalidepension ville ophøre fra 1/6 2007, idet selskabet vurderede, at hendes generelle erhvervsevne ikke var nedsat med mindst halvdelen.

Selskabet har til brug for sagens behandling modtaget diverse lægelige og kommunale oplysninger, herunder kommunens ressourceprofil, hvoraf bl.a. fremgår:

"**1 Faglige og praktiske kompetencer i relation til arbejdsmarkedet:**
…
Arbejdsmarkedserfaring:
…
Siden april 2006 har MC været tilknyttet AMCN ifm. arbejdsevneafklaring/arbejdsprøvning:
Beskrivelse af jobkonsulent fra AMCN
'MC's arbejdsevne er vurderet i 3 praktikforløb. Der har været fokus på fysiske skånehensyn i forhold til hendes arm og skulder. Det har ikke været muligt at fastholde MC stabilt på et timetal over 20 timer om ugen. Udvidelse af skånehensyn til psykiske hensyn har bevirket, at MC er blevet i stand til at fastholde en stabil tilknytning til praktikstedet på 20 timer og i perioder op til 25 timer ugentligt.
Af psykiske problemstillinger kan nævnes MC's lave selvværd, hendes angst for at lave fejl, hendes frygt for at arbejdsgiver vil svigte hende eller at systemet svigter hende.
Forløbet ved tidligere arbejdsgiver var ekstremt belastende for MC og har medført psykologbehandlinger siden ophøret på arbejdspladsen, med faste intervaller.
MC oplyser selv at hun taler om mange ting med psykologen.
…
Foruden de omtalte emner, skal understreges, at MC føler en klar sammenhæng mellem stress, pres eller komplicerede opgaver og tiltagende smerter i armen. Ligeledes vil utryghed og sociale problemer påvirke hende.
Der er forsøgt med brancheskift og anden uddannelse. MC vurderes ikke at være i stand til at tage en anden uddannelse, primært som følge af timetallet og skrivearbejdet. Der ser heller ikke ud til at være en uddannelse, der kan give hende mere skånsomme opgaver end de nuværende.
Der er derfor vurderingen at MC's arbejdsevne ikke strækker til det ordinære arbejdsmarked, men derimod til fleksjobområdet.

Sammenfatning/konklusion fra AMCN:
'MC har været tilknyttet AMN siden 28.04.06. MC har været i 3 virksomhedspraktikker. Der har været et mindre fravær grundet smerter i armen forårsaget af overbelastning. Der har i arbejdsprøvningen været meget fokus på timetallet. Det er imidlertid ikke lykkedes at øge arbejdstiden udover 20 timer om ugen. Der vurderes ikke at være uddannelsesmæssige tiltag, der kan mindske de helbredsmæssige belastninger i et arbejdsforhold. Der vil være mulighed for ansættelse ved nuværende arbejdsgiver, såfremt MC vil kunne godkendes til ansættelse på flexjobvilkår.
…
5. Helbredsmæssige forhold i relation til arbejdsmarkedet
…
Uddrag af Speciallægeerklæring fra neurolog M.K. d 31.01.06:
'Aktuelt:
Patienten oplyser, at symptomerne er startet efter nye arbejdsrutiner, hvor hendes venstre hånd, der er den førende hånd (patienten er venstrehåndet), hele tiden måtte skifte program på computeren. Siden har symptomerne været der, og de viser sig ved en smertende uro i venstre arm trækkende ud i alle fingre, også lillefingeren, og der er smerter i skulder og nakke. Patienten har været til RU af col. cervicalis i Speciallægernes Hus og medbringer billederne, som ser normale ud, bortset fra en columna recta. Patienten er behandlet hos fysioterapeut og kiropraktor, hvor behandlingen hos kiropraktor har haft den bedste effekt. Patienten har faktisk været symptomfri siden december 2005 og er startet på arbejdet med 2 ti-

mer om dagen, men hun ved endnu ikke, hvordan det går. Patienten forsøgte også at arbejde i efteråret 2005, hvor hun gradvis steg i timetal, men det mislykkedes, og patienten blev så fuldtids sygemeldt i oktober 2005.

Konklusion:
Der er ved neurologisk undersøgelse ikke påvist noget abnormt, bortset fra forhold som ved et myofascielt syndrom sv. t. venstre skulder. Der er baggrund for som planlagt at lave genoptræning, og patienten tilrådes at dyrke motion mest muligt og at jogge.
Patienten har ikke tegn på rodkompression eller anden neurotisk lidelse bag symptomerne, og patienten afsluttes.'

Status fra egen læge af 16.03.06:
'40 årig kvinde, der siden maj 2005 har haft smerter i ve. nakke/skulderregion med udstråling til ve. arm og paraesthesier i fingre. Symp. opstod efter nye arbejdsrutiner hvor hendes ve. hånd (er venstrehåndet) hele tiden måtte skifte program på computeren. Hun er kontorass. ved T. og arbejder udelukkende ved computer. Hun har været langvarig sygemeldt. Ved forsøg på at genoptage arbejdet har hun hurtig fået recidiv af symp. også selvom hun startede på deltid med 2 timer daglig. Hun har været behandlet med gigtmedicin, akupunktur og fået behandlinger hos fysioterapeut og kiropraktor med lindring af symp. Hun har fået foretaget rtg. af columna cervikalis der viser lette degenerative forandringer (slidtage). Hun er vurderet af M.K., der ikke har fundet tegn på rodkompression (nervetryk) eller anden neurologisk lidelse.
Diagnoser:
- Myofacielt syndrom i ve. skulder (muskelinfiltrationer i ve. skulder/nakkeregion)
- Tendinitis subacomial sin. (seneirritation i skulderled)
- Epicondylitis lat. humeris sin. (venstresidig tennisalbue)

Prognosen er på lang sigt god, hvis hun undgår ensidig gentagen belastning af ve. arm og skulder. Hun kan ikke længere magte en hel dags computerarbejde med mus. Man har på arbejdspladsen forsøgt, at skaffe patienten et andet arbejde, men dette har ikke kunnet lade sig gøre og hun er nu fyret fra arbejdspladsen. Jeg forventer, at hun kan vende tilbage til kontorarbejdet, men har behov for at arbejde med varierende arbejdsfunktioner, så hun undgår den ensidige belastning.

Vurdering:
Der vurderes, at pgl.s helbredssituation er noget fastlåst, at smertetilstanden er blevet kronisk og at smerterne har stor indvirkning på hendes arbejdsevne.
…
Vurdering af de arbejdsmæssige muligheder
Jeg vurderer, at arbejdsprøvninger indenfor flere brancher har vist, at M. ikke længere kan magte et arbejde på ordinære vilkår. Jeg vurderer, at der ikke er revurderingsmuligheder, der kan afhjælpe pgl's nedsatte arbejdsevne.
Jeg vurderer, at M. kan arbejde på flexjobvilkår."

Klagerens egen læge har ved besvarelse af "Lægeattest ved nedsat erhvervsevne 2" den 28/6 2007 oplyst:

"

Udfyldes af den undersøgende læge **Diagnose/behandlet for:**	Myofacielt syndrom i ve. skulder. Tendinitis subacomial sin. Epicondylitis lat. humeris sin.
…	
2. Hvordan har forløbet af sygdommen eller følger-	Går pt. til akupunktur beh. hos læge i K.

ne efter skaden været siden sidste attest/indtil nu. (jf. ovenfor skadedato/sidst afgivne attest)	Træning hos kiropraktor. 3 arbejdsprøvninger har været uden succes.
…	
5. a) Hvilke funktioner af sit hidtidige arbejde eller daglige funktioner mener patienten, han/hun ikke kan udføre? b) Hvad er den lægelige eller medicinske årsag til, at patienten ikke kan udføre disse funktioner? (besvares kun, hvis patienten har oplyst, at der er nedsat funktion) c) Hvor mange timer daglig vurderer De, patienten kan arbejde?	Nærmere beskrivelse: Kan klare kontorarbejde, men på nedsat tid. Nærmere beskrivelse: Får smerter i ve. skulder og arme ved overbelastning og gentagne ensidige belastninger. Antal timer dagligt: 3-4 timer

"

Klageren er utilfreds med selskabets afgørelse og har ved skrivelse af 3/9 2007 indbragt sagen for nævnet. I bilag vedlagt klageskrivelsen har hun supplerende oplyst, at der gennem arbejdsprøvningerne har været svingende niveauer for arbejdstiden. Dertil anfører hun, at med en arbejdstid på 20 timer i en kontorstilling, kan det forventes, at hun præsterer 15/18 timer effektivt arbejde. Den overskydende tid anvender hun til skånehensyn/aflastningspauser. Endvidere oplyser hun, at arbejdsprøvningen resulterede i tilkendelse af et fleksjob med 2/3 løntilskud. Desværre resulterede arbejdsprøvningen ikke i en ansættelse i et fleksjob, hvorfor hun på tidspunktet for indgivelse af klagen er ledig og afventer nyt udspil fra kommunen.

Selskabet har i svarskrivelse af 25/9 2007 til nævnet anført:

> "Det er oplyst til sagen, at forsikrede behandles med akupunktur hos en læge i K. og går til træning hos en kiropraktor. Forsikrede får smerter i venstre skulder og arm ved overbelastning og gentagne ensidige bevægelser. Egen læge vurderer den 28.6.2007 (bilag 1), at forsikrede kan klare kontorarbejde på nedsat tid, 3-4 timer dagligt.
>
> Af ressourceprofil fra kommunen (bilag H) fremgår, at forsikredes arbejdsevne er vurderet i tre praktikforløb. Der har været fokus på fysiske skånehensyn i forhold til forsikredes arm og skulder. Udvidelse af skånehensyn til psykiske hensyn har bevirket, at forsikrede blev i stand til at fastholde en stabil tilknytning til praktikstedet på 20 timer og i perioder op til 25 timer ugentligt. De psykiske problemstillinger er lavt selvværd, angst for at lave fejl og frygt for at arbejdsgiver og/eller systemet svigter hende.
>
> Vi vurderer, at den generelle erhvervsevne er påvirket på grund af smerter i arm og skulder (musearm), men ikke nedsat med mindst halvdelen. Forsikrede har kunnet arbejde stabilt i 20 timer ugentligt og op mod 25 timer ugentligt efter det er blevet kendt på arbejdspladsen, at hun er selvusikker og angst for at lave fejl.

Forsikrede anfører, at hun er tilkendt fleksjob med 2/3 løntilskud fra kommunen og at resterhvervsevnen derfor er 33 %. Det bemærkes, at PFA Pensions erhvervsevnevurdering ikke er tilsvarende den kommunale arbejdsevnevurdering. PFA Pension vurderer erhvervsevnen selvstændigt og uafhængigt af offentlige myndigheders eventuelle vurdering.

Konklusion
På baggrund af det skitserede hændelsesforløb skal vi fastholde at vi ikke vil udbetale invalidepension efter den 1. juni 2007, da forsikredes erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad."

Klagerens repræsentant er herefter indtrådt i sagen og er fremkommet med følgende bemærkninger i skrivelse af 28/11 2007 til selskabets svarskrivelse:

"I al væsentlighed begrunder PFA sin afgørelse på den vurdering, at klageren er i stand til, at arbejde mindst 20 timer ugentligt i ethvert erhverv, således klagerens generelle erhvervsevne ikke findes nedsat i et omfang, der giver mulighed for at oppebære invalidepension i henhold til de for pensionsordningen gældende regler.

Efter PFA's opfattelse kan der hentes støtte til denne vurdering i det til sagen vedlagte bilag H [kommunens ressourceprofil], hvilket i øvrigt også fremgår af PFA's brev af 30. april 2007 til klageren.

Efter undertegnedes opfattelse, taler indholdet i bilag H i lige så høj grad for det synspunkt, at klagens samlede og generelle erhvervsevne er under 50 %. I denne forbindelse skal der eksempelvis henvises til afsnittet om vurdering af de arbejdsmæssige muligheder på side 7, og sammenfatning/konklusion på side 2.

Hertil kan det i øvrigt bemærkes, at klageren den 31. juli 2006 blev afskediget fra T. med den begrundelse, at det ikke var muligt at fortsætte ansættelsesforholdet med det sygdomsbillede der tegnede sig.

Jævnfør § 5 i vedlagte pensionsaftale, er det alene en lægelig vurdering af erhvervsevnen, der skal lægges til grund for en afgørelse.

Det forekommer undertegnede, at PFA's vurdering stort set bygger på klagerens arbejdsevner, målt i antal timer, klageren kan være tilstede i forskellige job. Det er derfor vor opfattelse, at PFA anlægger et urimeligt skøn, jævnfør forsikringsbetingelsernes afsnit C § 1 stk. 5, i forhold til det samlede billede af klageren, indeholdt i bilag H.

Afslutningsvis finder vi anledning til, at omtale de særlige aftaleforhold der gør sig gældende i denne sag, herunder aftalen om Skaderåd, der i en del af sit indhold, erstatter forsikringsbetingelsernes afsnit C § 1 stk. 6.

Såfremt PFA's afgørelse fastholdes, vil klageren ikke længere have mulighed for på et senere tidspunkt, at oppebære invalidepension fra PFA, idet klageren så vil være omfattet af de gældende forsikringsbetingelser, da hun som tidligere nævnt, er afskediget fra T.

PFA vil således i fremtiden ikke længere bære en risiko for at skulle udbetale invalidepension til klageren, såfremt klageren i fremtiden, alene har et arbejdsliv, der baseres på fleksjob. Dette synspunkt er i øvrigt også indeholdt i bilag H.

Hertil har selskabet i skrivelse af 17/12 2007 anført:

> "Til dette kan vi oplyse, at vores afgørelse bygger på en helbredsmæssig vurdering. Vi har vurderet, at M.V.C.s generelle erhvervsevne er påvirket som følge af hendes smerter i arm og skulder, men at den ikke er nedsat med mindst halvdelen af helbredsmæssige årsager. Dette underbygges af oplysningerne i ressourceprofilen hvori det fremgår, at hun har været i stand til at fastholde en stabil tilknytning til praktikstedet på 20 timer og i perioder op til 25 timer ugentligt.
>
> J.N. henviser også til den særlige aftale om Skaderåd, der gælder for ansatte i T.
> …
> Det er korrekt, at den særlige aftale om Skaderåd mellem PFA Pension og T. gør, at vi ser bort fra indholdet i forsikringsbetingelsernes § 1, stk. 6 i afsnit C. Dette betyder, at vi kan udbetale invalidepension, selvom M.V.C. skulle starte i fleksjob, uanset hendes samlede indtjening. Det er dog fortsat et krav, at erhvervsevnen af helbredsmæssige årsager er nedsat med mindst halvdelen.
>
> Da M.V.C. ikke længere er ansat i T. er det ligeledes korrekt, at hun ikke længere vil være omfattet af denne særaftale, hvis hun senere søger om invalidepension og samtidig er i fleksjob.
>
> Men hvis hun i fremtiden opretholder sine forsikringsdækninger, vil hun være berettiget til invalidepension efter de almindeligt gældende forsikringsbetingelser."

Af pensionsaftalen mellem klagerens forhenværende arbejdesgiver og det indklagede selskab fremgår bl.a.:

> "**§ 5. VIRKEMÅDE**
> **<u>Udbetaling ved invaliditet:</u>**
> Der udbetales invalidepension, såfremt den forsikredes erhvervsevne inden pensionstidspunktet i tre måneder har været nedsat til halvdelen eller derunder som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.
>
> Udbetaling af invalidepension vil ske månedsvis forud og ophører senest på tidspunktet for alderspensionering."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

> "**C Betingelser for invalideydelse og præmiefritagelse**
> **§ 1. definition af invaliditet/erhvervsevnetab**
> Ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.
>
> Stk. 2. Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, er forsikrede berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres med præmiebetaling eller omskrives til præmiefri forsikring, jævnfør 'Betingelser vedrørende præmiebetalingen', § 3, og for denne del gælder reglerne i stk. 1.
> …

Stk. 5. En ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen forligger, når forsikrede - efter PFA Pension's skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel respektive halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder, Bedømmelsen sker på grundlag af en helbredsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Stk. 6. Forsikrede har ikke ret til fuld eller halv invalidepension og/eller præmiefritagelse under revalidering eller ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til henholdsvis en tredjedel eller halvdelen af den fulde erhvervsevne, og forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til henholdsvis en tredjedel eller halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen, herunder de kommunale og lægelige oplysninger, må nævnet erklære sig enigt med selskabet i, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet er ophørt med at udbetale midlertidig invalidepension og bevilge midlertidig præmiefritagelse pr. 1/6 2007.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen